

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

VM066:00/2015

Sähköisten viranomaisaineistojen arkistoinnin ja säilyttämisen palvelukokonaisuus

Puolustusministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Puolustusministeriö puoltaa SAPA-palvelukokonaisuuden toimeenpanoa muutoksin. Muutokset on kuvattu muualla lausunnossa.

Puolustusministeriön asiakirjahallinnosta vastaa valtioneuvoston kanslia, joka vastaa myös kustannuksista. Valtioneuvoston kanslia vastannee omassa lausunnossaan kustannuksia koskevaan kysymykseen.

SAPA toimeenpanosuunnitelma

Toimeenpanosuunnitelman mukaan SAPA-palvelun kaikissa skenaarioissa järjestelmään on mahdollista tallentaa salassa pidettävää aineistoa, jopa ST III -tasolle saakka. Toimeenpanosuunnitelmassa ei kuitenkaan ole juurikaan kiinnitetty huomiota tietoturvaan.

Kappaleessa 7 Riippuvuudet ja riskienhallinta on kuvattu lähinnä SAPA-palvelun rakentamiseen ja hallintaan liittyviä riskejä, kuten omistajuus, rahoitus ja lainsäädäntö. Sen sijaan SAPA-palvelun kriittisyyttä ei ole arvioitu eikä riskeihin tuotantovaiheessa ole otettu kantaa. Puolustusministeriö näkee, että SAPA-palvelun onnistuminen on suuresti riippuvainen sen kyvystä tarjota palvelu, jonka käytettävyys ja luotettavuus on varmistettu riittävällä tavalla. Esimerkiksi pääsynhallinta on asiakirja-aineiston omistajia kiinnostava asia. Esitämme, että ennen kuin järjestelmää ryhdytään rakentamaan, SAPA-palvelu tulee arvioida parhaillaan lausunnolla olevan VAHTI 2/2016 Toiminnan jatkuvuuden hallinta, mukaisesti ja sisällyttää sen tuloksena syntyvät vaatimukset jatkutyöhön. Tuloksia voidaan hyödyntää myös laadittaessa eri skenaarioita SAPA-palvelulle.

SAPA-palvelun kehittämisessä tulee ottaa huomioon yhdeksän digiperiaatetta (www.digisuomi.fi).

Kommentit ja huomiot lainsäädännön muutostarpeisiin (luku 4)

SAPA-palvelu on toteutuessaan merkittävä, koko julkishallintoa hyödyttävä palvelu. Palvelun on ajateltu kattavan hyvin suuren osan julkishallinnon tuottamasta tiedosta. OKM:n Arkistolain jatkotyöryhmän muistiossa v. 2015 todettiin, että viranomaisten tietoineistojen sääntely on hajallaan. Tämä käy ilmi myös lausunnolla olevasta aineistos-

// .3.2016

FI.PLM.2016-1382
149/00.03.06/2016

Resurssipoliittinen osasto/Pakanen

ta. Puolustusministeriön näkemyksen mukaan SAPA-palvelu sisältyy tiedonhallintalain uudistamistyöhön ja se tulisi käsitellä tiedonhallintalain valmistelun yhteydessä, ei erillisenä ja yksittäisenä muutostarpeena.

Sivulla 10 mainitaan, että "arkistonmuodostaja on tiedon "omistajana" velvollinen huolehtimaan tiedon luottamuksellisuudesta, eheydestä ja saatavuudesta". Puolustusministeriön näkemyksen mukaan edellä mainittu on myös SAPA-palvelun ominaisuuksiin liittyvä asia. Tiedon omistajuutta tulisi vielä selventää toimeenpanosuunnitelmassa.

Mikä on oikea taho ohjaamaan sähköisen arkistoinnin kokonaisuutta?

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan valtiovarainministeriö on oikea taho ohjaamaan sähköisen arkistoinnin kokonaisuutta.

Kommentit ja huomiot palvelukokonaisuuden hallintaan ja ylläpitoon (luku 6)

Neuvottelukunnan perustaminen on kannatettava ajatus. Joko SAPA-asiakasneuvottelukunnassa tai SAPA-neuvottelukunnassa tulee olla riittävä asiantuntemus salassa pidettävän tiedon käsittelystä.

SAPA arkkitehtuurikuvaus

Sivulla 3 on kerrottu arkkitehtuurin kuvauksen tavoitteet: yhtenäinen toimintamalli, yhteentoimivuus, kattava yhtenäinen säilytyksen palvelukokonaisuus ja käyttäjien tarpeet. Puolustusministeriön näkemyksen mukaan tietoturvan tulee olla yksi arkkitehtuuriperiaatteista. Tulee ottaa huomioon mm., että koottaessa suuria määriä ST IV tai ST III aineistoa yhteen järjestelmään, voi kyseisen järjestelmän suojaustaso nousta yksittäistä asiakirjaa korkeammaksi. Lisäksi, jos julkishallinnon aineistot kootaan yhteen järjestelmään, tulee myös varautumisen olla korkealla tasolla, jotta järjestelmällä pystytään luotettavasti palvelemaan aineiston käyttäjiä. Näitä asioita ei ole juurikaan käsitelty arkkitehtuurikuvauksessa.

Kommentit ja huomiot Skenaario II: Kaiken aineiston SAPA

Tarjoaako Skenaario II säilytyksen myös sellaisille valtionhallinnon järjestelmille kuin Kieku, Rondo tai Heli? Tällä hetkellä mainituista järjestelmistä suunnitellaan integraatioita asianhallintaan mutta olisiko SAPA-palvelun myötä mahdollista luopua integraatioista ja lähettää aineisto suoraan SAPA:an?

// .3.2016

FI.PLM.2016-1382
149/00.03.06/2016

Resurssipoliittinen osasto/Pakanen

Kommentit ja huomiot hallintamalliin (luku 5)

Vastuutaulukkoa selkeyttäisi sen jakaminen ohjaus-, sisältö- ja operatiiviseen vastuuseen. Kyseinen jako on mainittu mm. JHS 179 -uudistustyön yhteydessä laaditussa Tiedonhallinta ja tietoarkkitehtuurityö -liitteessä (luonnos). RACI-taulukosta puuttuu A (vastuussa oleva).

Yksikön johtajan sijainen
Neuvotteleva virkamies

Timo Nuutinen

Neuvotteleva virkamies

Aulikki Pakanen

Tiedoksi Pääesikunta Janne Mykrä
Puolustushallinnon Rakennuslaitos Hanna Salminen